

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förmedla Europa till medborgarna – att göra den nationella dimensionen förenlig med den europeiska"

(2009/C 27/30)

I en skrivelse av den 25 oktober 2007 beslutade det kommande franska ordförandeskapet att rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén i följande ärende:

"Förmedla Europa till medborgarna – att göra den nationella dimensionen förenlig med den europeiska".

I enlighet med artikel 20 i arbetsordningen har Europeiska ekonomiska och sociala kommittén utsett **Béatrice Ouin** till huvudföredragande.

I yttrandet beaktas också synpunkterna i kommissionens meddelande "Debattera EU – Bygga vidare på erfarenheterna från Plan D som i demokrati, dialog och debatt", som antogs av kommissionen den 2 april 2008 ⁽¹⁾.

Vid sin 446:e plenarsession den 9–10 juli 2008 (sammanträdet den 10 juli) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 115 röster för och 2 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

EESK rekommenderar följande:

1.1 Det unika i den europeiska integrationen, dess värden och mål bör beskrivas i enkla och lättförståeliga ordalag som också barn kan förstå.

1.2 På EU-nivå bör man för elevernas utbildning i EU-medborgarskap upprätta en gemensam kunskapsbas (på grundval av exempel från medlemsstaterna) som översätts till unionens 22 officiella språk och som skulle kunna godkännas av Europaparlamentet. Den ska inlemmas i skolans läroplaner och ska också göra det möjligt att i första hand utbilda opinionsbildare: lärare, folkvalda och journalister. Utbildningen ska läggas upp på nationell nivå.

1.3 En gemensam kommunikationspolitik bör utarbetas och spridas av alla institutioner. De förslag i denna riktning som formuleras i meddelandet "Debattera Europa" är lovande men siktar inte tillräckligt högt. Man bör undvika den EU-jargong som används i Bryssel, och ge plats för en debatt om de samhällsfrågor som är viktiga för EU-medborgarna.

1.4 Denna gemensamma kommunikationspolitik bör bedrivas av män och kvinnor på viktiga politiska poster inom EU-institutionerna och av dem inom de europeiska regeringarna som fattar beslut vid ministerrådsmöten och som är kända i sina respektive hemländer. Om man från Bryssel vill vända sig till 495 miljoner européer måste man inrikta informationen på opinionsbildare (företrädare för det civila samhället, lokalt folkvalda, journalister, lärare etc.) och t.ex. förse dem med en kort och lättförståelig sammanfattning av mötena i Europeiska rådet.

⁽¹⁾ Bryssel 2.4.2008, KOM(2008) 158 slutlig.

1.5 På nationell nivå bör representanter för det civila samhället och lokalt folkvalda vara drivkraften bakom den europeiska deltagardemokratin. Tillsammans bör de pejla medborgarnas syn på EU-projekten. De lokalt folkvalda är bäst lämpade att ta sig an lokalpressen, som är mest läst. Om de uttalar sig om EU kommer pressen att skriva om det. Alla som har ett EU-mandat borde en gång om året avlägga rapport om sin verksamhet till dem som de företräder. På lokal nivå bör man upprätta ett register över resurspersoner med EU-erfarenhet som skulle kunna presentera EU i skolor, inom sammanslutningar, i olika församlingar etc.

1.6 EU måste förse dem (lokalt folkvalda, journalister, lärare, medlemmar i nationella ekonomiska och sociala råd och övriga företrädare för det civila samhället) med uppdaterade informationsdatabaser och jämförelser mellan de olika medlemsstaterna i alla möjliga frågor. Dessa uppgifter skulle t.ex. kunna spridas till de många medierna i det civila samhället.

1.7 På nationell nivå bör man verka för möten och direkt utbyte mellan medborgarna – vänortsprojekt, idrottsevenemang, deltagande av företrädare från en annan medlemsstat i kurser med en EU-dimension – genom att förenkla och decentralisera finansieringen av resekostnaderna (en europeisk kommunikationsfond) som ett komplement till de befintliga rörlighetsprogrammen.

1.8 De befintliga resurserna bör användas på ett bättre sätt, särskilt översatta dokument, som i dag alltför ofta bara är arbetsdokument för institutionens medlemmar. Man bör också främja flerspråkighet som ett krav för kommunikation mellan EU-medborgare ⁽²⁾.

⁽²⁾ EESK:s yttrande av den 26.10.2006 om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En ny ramstrategi för flerspråkighet", föredragande: An Le Nouail Marlière (EUT C 324, 30.12.2006, s. 68–73), och det förberedande yttrandet (SOC/306) om "Flerspråkighet" som ska behandlas i juli 2008, föredragande: An Le Nouail Marlière, samt förslag från Amin Maalouf-gruppen.

1.9 Man bör uppmana medlemsstaterna att inrätta självständigt fungerande ministerier för Europafrågor. Utlandet börjar vid EU:s gränser, och Europafrågorna hör till inrikespolitiken, inte utrikespolitiken. Detta gäller också organisationer och medierna.

1.10 På nationell nivå bör man dra nytta av olika evenemang (europeiska och internationella idrottstävlingar, val till Europaparlamentet, Europadagen och jubileer, t.ex. årsdagen av Berlinmurens fall) samt anordna evenemang där man debatterar EU-frågor och använder EU-symboler, EU-hymnen och EU-flaggan.

2. Motivering

2.1 Att förena de nationella och europeiska dimensionerna i informationen om Europa

2.1.1 Efter fransmännens och nederländarnas "nej" till förslaget till konstitutionellt fördrag är man överens om att man måste förmedla Europatanken på ett bättre sätt, och resultatet av folkomröstningen på Irland visar att detta samförstånd ännu inte har resulterat i verkningsfulla åtgärder på vare sig nationell nivå eller EU-nivå.

2.1.2 Kommissionen har producerat ett flertal dokument som redan har diskuterats, och EESK har avfattet utmärkta yttranden om denna fråga, som vi inte ska kommentera här. I vitboken om EU:s kommunikationspolitik (CESE 972/2006⁽³⁾) förordas att de nationella myndigheterna, det civila samhället och EU-institutionerna ska arbeta tillsammans för att utveckla EU:s roll i det offentliga rummet. Syftet med detta yttrande är inte att lägga fram nya förslag, utan istället att strukturera upp dem som redan finns genom att klargöra vem som ansvarar för vad – nationella myndigheter, det civila samhället och EU-institutionerna – samt att fastställa vilka åtgärder som ska prioriteras.

2.2 Att förmedla Europa: en komplicerad uppgift

2.2.1 Information om EU är helt naturligt en komplicerad fråga. Det europeiska bygget har alltid haft kritiker, både sådana som vill ha mindre av EU och sådana som vill ha mer, eller också sådana som vill gå snabbare framåt. Att informera om EU på ett balanserat och lättförståeligt sätt är därför en mödosam uppgift. Det handlar inte om att "sälja EU", utan om att göra det möjligt för medborgarna att leva i Europa och att med kännedom om sakfrågorna delta i besluten om vilken väg unionen ska gå i framtiden.

2.2.2 Att informera om EU innebär att förklara en politisk realitet som är unik i mänsklighetens historia och presentera ett projekt. Man måste hitta en jämvikt mellan informationen om

projektet – som är de politiska beslutsfattarnas ansvar – och den nödvändiga informationen om vad institutionerna åstadkommer – som är varje institutions ansvar och som riktar sig till särskilda målgrupper.

2.2.3 Det ursprungliga projektet behöver fräschas upp. Det är inte trovärdigt att för generationer som inte har präglats av efterdyningarna av andra världskriget och som började intressera sig för världen när bomberna föll över Sarajevo förklara att "EU är liktydigt med fred". Generationerna som föddes efter 1970-talet har känslan av att EU har påtvingats dem, att unionen varken har lyckats förhindra ett krig in på deras egna knutar eller kunnat skydda dem från det som vissa betraktar som globaliseringens överdrifter. De upplever inte att deras rättigheter och friheter är resultatet av EU:s utveckling.

2.2.4 Mer motiverande kan i stället vara att förklara att "EU innebär vidgade vyer" genom att gränser raseras och konkret visa hur man steg river hindren för ömsesidig förståelse, dialog, rörelsefrihet, handel, arbete, bosättning i andra medlemsstater etc. samt visa att EU ger sina medborgare ökade möjligheter genom att erbjuda ett större livsrum som är öppet för olika kulturer. Vill man konkret peka på nyttan med EU kan man också förklara att EU genom att jämföra olika system gör det möjligt att utveckla det som är bäst i vart och ett av dem.

2.2.5 Slutligen kan man framhålla att det är tillsammans som vi kan bekämpa klimatförändringen, värna om miljön, livsmedelssäkerheten, konsumenträttigheterna etc. Europa behöver enkla begrepp precis som de som finns i medlemsstaterna. Det är lätt att förklara för ett barn att det behövs vägar och järnvägar för att förflytta sig, att alla måste lära sig att läsa för att förstå världen, att man måste bestraffa dem som skadar andra eller gruppen och att de tjänster som alla behöver – fysisk planering, utbildning, rättsväsen – tillhandahålls av staten, och att staten är till för att slå vakt om hälsa, säkerhet och solidaritet. Det är svårare att förklara nyttan med EU och varför unionen behövs, eftersom det är en ny struktur som vissa medborgare inte får grepp om. Det bör däremot vara lätt att förklara för barn och deras föräldrar att vi kan skapa ett större livsrum, vara starkare och mer kreativa i kraft av att vi är så många.

2.2.6 Även om euron inte berör alla EU:s medlemsstater är den ändå en framgång som skulle kunna utnyttjas bättre, både som symbol för raserade gränser, som förmedlare av en känsla av att tillhöra Europa och som ett medel för att bli starkare tillsammans.

2.2.7 Identifieringen med Europa sker också med hjälp av starka symboler som alla känner till, t.ex. EU-flaggan.

⁽³⁾ EUT C 309, 16.12.2006, s. 115–119.

3. Allmänna kommentarer

3.1 Politisk information och institutionell information

3.1.1 Det bör noteras att alla EU-institutioner – fullt legitimt – avsätter resurser till kommunikationsenheter med ett stort antal kompetenta tjänstemän, webbplatser, publikationer och videor m.m. i syfte att informera om sin verksamhet. En medborgare som besöker de olika institutionerna förses med ett stort antal fina dokument, utan att detta utgör en garanti för att medborgaren har förstått hur det hela fungerar eller på vilket sätt det inverkar på dennes vardag. Denna hög av dokument ger snarast en känsla av att det är komplicerat och rentav kaotiskt. Det är alltså inte mer utan bättre kommunikation som behövs. Det råder inte brist på resurser, men de resurser som finns måste utnyttjas på ett annat sätt. De kommunikationsverktyg som finns är inte av dålig kvalitet, men de är inkonsekventa och kortlivade. De är felriktade, både vad gäller innehåll och de personer och institutioner som de skickas till. Det finns för många broschyrer.

3.1.2 Den rådande förtroendekrisen i fråga om Europeiska unionens kapacitet att effektivt informera sina medborgare kräver en radikal förändring av kommunikationskulturen. För närvarande är unionens ansträngningar – i bästa fall – otillräckliga när det gäller att nå dem som inte har någon kunskap om EU (och som utgör merparten av EU-medborgarna) och – i värsta fall – direkt kontraproduktiva. Orsaken till detta står att finna i en bristande samordning mellan EU-institutionernas och medlemsstaternas informationsstrategier.

3.1.3 De sammanlagda belopp som spenderas på den institutionella informationen är betydande och skulle bättre kunna användas till att informera om EU:s politik. Det vore intressant att räkna samman de medel som avsatts för information i de olika institutionerna och medlemsstaterna och veta vem som ansvarar för dem.

3.1.4 Det råder samförstånd om att informationen om EU endast är ett medel som tjänar ett projekt, och att informationen inte kan vara bra om inte projektet är det. Svårigheten består dock inte enbart i projektets goda eller dåliga kvalitet, problemet är också att det saknas verktyg för att främja projektet: Resurser existerar endast inom varje institution. Det europeiska projektet bör i första hand drivas av de ledande politikerna: det sittande EU-ordförandeskapet (och kommande ordförande enligt Lissabonfördraget), stats- och regeringscheferna och kommissionens ordförande. De ministrar som ingår i de olika rådskonstellationerna är bäst lämpade att i hemlandet redogöra för de beslut som de fattat kollektivt.

3.1.5 Institutionernas information är entydig eftersom den i allmänhet syftar till att redogöra för institutionernas verksamhet. Informationen om projektet är däremot – till sin natur – alltid mål för angrepp. Inga specifika medel, kritik från alla håll, politiker som ofta är mer intresserade av sitt anseende på nationell nivå (varifrån de fått sitt mandat) och som sällan är

kända utanför det egna landets gränser; allt detta bidrar till att informationen om EU:s politik är alltför svag och ohörbar.

3.1.6 Tillsammans kan den politiska och institutionella informationen, EU-institutionerna och de nationella institutionerna med framgång genomföra den nya gemensamma kommunikationspolitiken, en utmaning för tjugohundratalets union som enad i sin mångfald möter andra mer homogena delar av världen. Henry Kissingers formulering "Europa har inget telefonnummer" är fortfarande aktuellt.

3.1.7 Man måste skapa en gemensam kommunikationspolitik som knyter samman EU-institutionerna och medlemsstaterna inom ramen för en gemensam helhet av grundläggande principer som styr unionens kommunikations- och informationsstrategi. Den skulle stödja olika insatser av regeringar och icke-statliga organisationer i syfte att göra den lokala nivån i varje medlemsstat medveten om EU.

3.1.8 En sådan politik skulle också vara ett viktigt steg mot att säkerställa att alla EU-institutioner samarbetar. En situation där de olika institutionerna konkurrerar med varandra är skrattretande. De har naturligtvis olika behov i fråga om information och olika krav att tillmötesgå, men de arbetar huvudsakligen för samma mål, och detta mål verkar ha tappats bort i jakten på självrtäddigande eller en bevakning av det egna reviret.

3.1.9 Det är hög tid att Europeiska unionen investerar i en av de stora utmaningar som unionen kommer att stå inför under nästa decennium, nämligen att ge sina medborgare en verklig känsla av tillhörighet till ett företag som är värt att pröva på och unikt i hela världen.

3.2 Målinriktning

3.2.1 Det är inte möjligt att från Bryssel informera alla 495 miljoner medborgare om Europa, inte ens med hjälp av Internet.

3.2.2 Den institutionella informationen bör riktas till särskilda målgrupper. Den bör inte riktas till den stora allmänheten utan till aktörer som kan delta i projekt i ett tidigt skede, eftersom det är fråga om deras eget kompetensområde, och som efteråt kan ta del av de texter som har antagits för att tillämpa dem och informera berörda personer om dem. Det är dessa mellanhänder som är bäst lämpade att redogöra för såväl tidigare som aktuella resultat av det europeiska bygget. Ur denna synvinkel är EESK utan tvekan en relevant mellanhand eftersom kommittén sammanför företrädare för alla delar av samhället.

3.2.3 Innan man offentliggör ett dokument i pappersformat eller elektroniskt format måste man fråga sig vem dokumentet är avsett för, eftersom man använder olika språk och bilder beroende på målgrupp. Alltför många dokument förefaller att inte nå sin publik, eftersom de till formen är avsedda för den stora allmänheten men till innehållet är avsedda för en mycket specialiserad målgrupp.

3.2.4 Man bör rikta in sig på olika målgrupper utgående från vilka områden de är specialiserade på. I detta hänseende förefaller EESK:s initiativ med det elektroniska informationsbrevet "e-bridge" som är anpassat till varje ledamots behov och adresserat till dennes kontaktpersoner att vara en modell för god praxis. I likhet med vad som är fallet i fråga om Europaparlamentets projekt att skapa nätverk mellan ledamöterna i Europaparlamentet och medlemsstaternas parlamentsledamöter kan dessa företrädare tillsammans nå ett stort antal personer som har stort inflytande i sitt hemland.

3.2.5 Man bör särskilt informera folkvalda, ledamöter i de nationella ekonomiska och sociala råden, journalister och lärare, och fråga sig vilken information de behöver för att kunna sprida den europeiska idén och de resultat som unionen åstadkommit. Man måste utgå från deras behov snarare än från institutionernas behov av att sprida information om sin egen verksamhet.

3.2.6 Det är också viktigt att nå opinionsbildarna där de befinner sig. De "sociala mediernas" betydelse ökar, och för all kommunikation bör lämpliga förmedlingskanaler väljas.

3.3 De folkvaldas roll i deltagardemokratien

3.3.1 Den politiska informationen ska nå ut till EU:s 495 miljoner medborgare. Den handlar om det europeiska projektet, och förklarar vad EU har gjort, vad unionen för närvarande gör och vad den eftersträvar att göra i framtiden – samt varför detta är något positivt. Den förklarar också på vilket sätt EU är till nytta och varför. Denna information bör handhas av medlemsstaterna, framför allt av de ministrar som deltar i rådet och som har den bästa kännedomen om besluten, av de politiska ledarna och av medlemmarna i det civila samhället, som kan tala till medborgarna på deras eget språk och som befinner sig tillräckligt nära medborgarna och är tillräckligt väl kända av dessa för att de ska lyssna. Även om det kollektiva bokslutet för Europa kan vara detsamma för alla européer, är kanske förklaringen till varför EU innebär något positivt för den enskilda individen och dennes hemland inte densamma för en bulgar, en estländare och en svensk.

3.3.2 Denna information om det europeiska projektet bör vara inriktad på deltagande samt beakta medborgarnas behov, önskemål och ståndpunkter. Detta innebär att de ansvariga måste ha förmåga att lyssna. Detta samråd kan inte ske från Bryssel eller Strasbourg. Medborgarpaneler kan syfta till att ge en bild av den allmänna opinionen, men de är inte tillräckliga för att ge alla medborgare en känsla av att de får sin åsikt hörd.

3.3.3 De folkvalda på lokal nivå, som fått sitt mandat genom den representativa demokratin och befinner sig nära väljarna, är bättre lämpade än undersökningsinstitut att be om medborgarnas syn på det europeiska projektet. På samma sätt måste aktörerna i det civila samhället höra sina uppdragsgivares ståndpunkt beträffande frågor som behandlas på EU-nivå och som omfattas av deras ansvarsområde. Om de folkvalda talar om Europa kommer pressen att förmedla detta budskap. På detta sätt skulle EU få en stor plats i medierna (lokal press, tv och radio) och i de folkvaldas politiska bloggar.

3.3.4 Företrädare för medlemsstaterna, ministrar, ledamöter vid Europaparlamentet, EESK och Regionkommittén, arbetsmarknadsparterna, delegater från icke-statliga organisationer och nationella tjänstemän i programkommittéer bör alla årligen informera sina väljare eller uppdragsgivare om sina erfarenheter i Bryssel (årlig rapport och sammanträde på hemmaplan). Det räcker inte med att man agerar i Bryssel om bygget av Europa ska bli framgångsrikt, alla som deltar måste på hemmaplan förklara de beslut som fattas i Bryssel. Initiativet "Back to school" bör få en uppföljning.

3.4 En gemensam europeisk samhällskunskapsgrund

3.4.1 På EU-nivå bör man erbjuda eleverna en gemensam kunskapsgrund på ett lättläst språk som bör omfatta en historisk beskrivning av byggandet av Europa, EU:s sätt att fungera, unionens värderingar och EU-projektet. Det är viktigt att kunskapsgrunden är densamma för alla unga EU-medborgare och att den godkänns av Europaparlamentet. För att den ska kunna läras ut åt barnen bör den också läras ut åt de folkvalda på lokal nivå, som företräder den offentliga myndighet som står medborgarna närmast. Den gemensamma kunskapsgrunden bör samlas i ett lättläst dokument. Den bör omfatta EU-flaggan, en karta över EU och en "stadga för EU-medborgarna" med ett avsnitt om meningen med projektet, den historiska bakgrunden och värderingarna samt ett avsnitt om EU-politiken och dess inverkan på medborgarnas dagliga liv (avskaffande av gränser, euro, strukturfonder, rörlighetsprogram, stadgan om de grundläggande rättigheterna osv.). Dokumentet ska ge uttryck för den enighet som gör mångfalden begriplig och vara tillgängligt på unionens 22 språk. Det bör delas ut till varje medborgare tillsammans med passet.

3.4.2 Utbildningen i EU-frågor är den första utmaning som man måste ta itu med: Alla medlemsstater bör införa denna gemensamma kunskapsgrund på alla nivåer där detta är möjligt, bl.a. i skolornas läroplaner och i handledningar för samhällskunskap, men detta bör även omfatta utbildning i EU-frågor för lärare, tjänstemän, journalister, aktörer i det civila samhället, folkvalda och alla som ingår i talrika samråds-, samordnings- och beslutsgrupper i Bryssel. Även löntagarna skulle kunna utbildas inom ramen för den kontinuerliga yrkesmässiga fortbildningen.

3.4.3 För att kontrollera att denna kunskap har inhämtats skulle man kunna ställa frågor om EU i samband med studerandenas slutexamen, uttagningsprov för lärare och tjänstemän samt inom ramen för journalistutbildningen. Det bör upprättas ett nätverk mellan de lärare som sprider kunskap om EU.

3.4.4 Den gemensamma kunskapsgrunden omfattar de värderingar som antagits av Europeiska unionen och som skiljer den från andra områden i världen:

— respekten för människovärdet, som kommer till uttryck genom avskaffandet av dödsstraffet och tillämpningen av de beslut som fattas av domstolen för de mänskliga rättigheterna i Strasbourg, respekten för privatlivet, solidariteten mellan generationerna,

- respekten för den kulturella mångfalden, inte i form av en åtskillnad mellan olika samhällen utan i form av den enskildes rätt. Rasism, antisemitism och homofobi är straffbart,
- stadgan om de grundläggande rättigheterna omfattar de sociala rättigheterna, den sociala dialogen och lika möjligheter,
- ”den transnationella rättstatsprincipen”: I Europeiska unionen har rättsstatsprincipen ersatt principen om att den starkaste vinner. Detta gäller inom nationalstaterna men även inom hela unionen. Varje EU-medborgare kan hävda sin rätt utanför sitt ursprungslands gränser, och detta gäller både den nationella lagstiftningen och gemenskapslagstiftningen,
- ett transnationellt, regionalt, generationsövergripande och socialt område där det råder solidaritet, som kommer till uttryck genom de olika EU-fonderna.

3.5 Att ställa EU-information till förfogande

3.5.1 De mellanliggande instanserna spelar redan i dag en viktig roll när det gäller att informera och öka medvetenheten hos de olika samhällsaktörerna. Dessa bör ges instrument som gör det möjligt för dem att vara ännu aktivare på detta område.

3.5.2 Den press som är knuten till organisationerna i det civila samhället – arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer, försäkringskassor, sammanslutningar för jordbrukare, icke-statliga organisationer osv. – är en särskilt effektiv informationskanal. Förutom information om EU-projekt på respektive kompetensområde skulle dessa medier kunna ge allmän spridning åt jämförelser genom att beskriva hur de övriga medlemsstaterna hanterar de olika ärenden som behandlas. Dessa jämförelser skulle utgöra underlag för nationella debatter om nödvändiga reformer.

3.5.3 Unionen skulle kunna upprätta databaser på alla språk, som skulle kunna utnyttjas av denna press som står medborgarna nära men har små resurser.

3.6 Främja möten och utbyten

3.6.1 Utbytesprogram, som till exempel Erasmus, har visat att ingenting skapar en känsla av att tillhöra Europa i så hög grad som direkta kontakter mellan EU:s medborgare. Skol- och företagsresor och vänortssamarbete mellan kommuner, skolor, ålderdomshem och sociala och humanitära organisationer etc. är alla utmärkta sätt att främja en ömsesidig förståelse. Men man kan även tänka sig andra initiativ, som exempelvis att inbjuda medborgare från andra medlemsstater att delta i fortbildningskurser som anordnas av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och andra sammanslutningar. Vidare skulle varje kommunfullmäktige kunna ta emot en folkvald lokalpolitiker från ett annat europeiskt land åtminstone en gång per år. Införandet av en europeisk volontärtjänst skulle ge unga volontärer möjlighet att få yrkeserfarenhet i ett annat europeiskt land.

3.6.2 Vänortssamarbete mellan lokala barnfullmäktige, pensionärsuniversitet och körer, samt idrottstävlingar är olika möjligheter för människor att mötas och lära känna varandra.

Om det hinder som kostnaderna för resor utgör kunde elimineras skulle dessa sammankomster ske mycket mera spontant.

3.6.3 En ökning av antalet tematiska möten mellan medlemsstaternas medborgare kräver att det avsätts medel för att ersätta resekostnaderna för medborgare från andra EU-länder. GD utbildning och kulturs initiativ ”golden star” som syftar till att främja möten mellan vänortskommittéer samt lokala initiativ är ett steg i rätt riktning. Det behövs ett enkelt och decentraliserat system för att förvalta medlen; med relativt blygsamma resurser kan man uppnå imponerande resultat. De pengar som kan sparas genom att man minskar antalet broschyrer kan överföras till en decentraliserad fond som har till syfte att hjälpa europeiska kolleger att delta i aktiviteter anordnade av fackföreningar och kommunsammanslutningar, branschorganisationer, vänortskommittéer, etc. För att komma de aktiva på det lokala planet till godo bör fondens medel endast täcka resekostnaderna och distribueras på ett mycket enkelt och snabbt sätt via lokala kontor, exempelvis Europa Direkts informationskontor eller Europahusen. EU-aktörer på det lokala planet bör konsulteras i samband med tilldelningen av dessa medel tack vare en förteckning över samtliga lokala aktörer som är medlemmar av samordnande och beslutsfattande organ i Bryssel eller i övriga EU (europeiska företagsråd, akademiska utbytesprogram, etc.).

3.6.4 Man bör uppmuntra tanken att varje EU-medborgare bör ha som mål att åtminstone en gång i livet bege sig till Bryssel, Strasbourg och Luxemburg för att besöka EU-institutionerna och därigenom öka sina kunskaper om hur EU fungerar.

3.6.5 Det är nödvändigt att de informationsinitiativ som medfinansieras av institutionerna i enlighet med kommissionens meddelande om Plan D ”Debattera EU” även omfattar gränsöverskridande initiativ.

3.7 Bättre utnyttjande av befintliga resurser

3.7.1 EESK:s yttranden har flera fördelar, inte bara med avseende på innehållet. De utgör en sammanfattning av lagstiftningsförslag (remisser) eller tar upp frågor som upptar medborgarnas tankar (initiativytranden) i en form som är tillgänglig för alla. Alla yttranden finns dessutom tillgängliga på samtliga officiella EU-språk och kan därigenom utgöra en gemensam grund för diskussion.

3.7.2 Det behövs europeiska media om EU-medborgarna ska få information om vad som sker i de andra länderna. Att riva gränserna innebär också att få veta hur man hanterar avfall i Estland, hur uppvärmningen av bostäder fungerar i Barcelona, hur många dagars mammaledighet irländska mammor har och hur man fastställer löner i Rumänien. Om människor inser att man brottas med samma lokala frågor även tusentals kilometer bort och får veta vilka lösningar andra har hittat på problemen, förstärks den enskilde medborgarens känsla av att tillhöra ett enat Europa.

3.7.3 Transnationella audiovisuella media, som till exempel Euronews, spelar en avgörande roll när det gäller överföring av bilder och reportage. Det bör uttryckligen fastställas att behandling av EU-frågor ska ingå i de offentliga audiovisuella tjänsternas skyldigheter i medlemsstaterna och att en europeisk offentlig audiovisuell tjänst måste utvecklas.

3.7.4 Eurovisionssamarbetet skulle i högre grad kunna utnyttjas till att fokusera en rad evenemang och vänja medborgarna vid Europa. Kommissionens ordförandes nyårstal skulle exempelvis kunna sändas på alla språk, man skulle kunna sända europeiska idrottsevenemang, etc.

3.8 Europa är inte utlandet

3.8.1 I alltför många av unionens regeringar sorterar EU-frågorna under utrikesministeriet. I alltför många medier behandlas dessa frågor under rubriken "utrikesnyheter" och i alltför många organisationer handläggs EU-frågorna av den internationella avdelningen. EU-lagstiftningen ligger emellertid till grund för de nationella parlamentens arbete och berör samtliga områden av samhällslivet, och därför är EU-frågorna inte utrikespolitik utan inrikespolitik. EU påverkar samtliga nationella politikområden i medlemsstaterna, och dessa borde inrätta självständigt fungerande ministerier för Europafrågor med självständiga avdelningar med ansvar för utarbetande av analyser och prognoser och för information och stöd till det civila samhället.

3.8.2 Varje gång en fråga behandlas bör man även ta upp dess europeiska dimension och ta hänsyn till hur den behandlas i de övriga medlemsstaterna.

3.8.3 Utlandet börjar vid EU:s gränser, inte vid medlemsstaternas gränser. Den europeiska modellens dragningskraft på länderna utanför EU kan hjälpa oss att förstå att den europeiska integrationen är viktig, antingen det rör sig om inrättandet av en stor inre marknad eller utvecklingen av en demokratisk, transnationell samhällsmodell för att hantera mångfalden.

3.8.4 Att organisera informationsseminarier för högre tjänstemän från andra kontinenter och förklara hur EU-samarbetet utvecklats och hur det fungerar kan förbättra EU:s anseende

både i och utanför Europa och föra ut de europeiska värdena till andra delar av världen.

3.9 Organisation av evenemang

3.9.1 Alla som arbetar med kommunikation vet att för att få publicitet är det mycket viktigt att organisera lämpliga evenemang och att dra fördel av de planerade evenemangen för att sprida information. Skulle man inte till exempel kunna hissa både EU-flaggan och den nationella flaggan vid internationella sporttävlingar när man delar ut medaljer till vinnarna, och avbilda både EU-flaggan och den nationella flaggan på spelarnas tröjor? Ytterligare ett förslag är att räkna antalet europeiska medaljer under OS.

3.9.2 Valet till Europaparlamentet och årsdagen av Berlinmurens fall är andra begivenheter som borde utnyttjas. Europadagen den 9 maj borde dessutom bli en helgdag, eventuellt i stället för en annan helgdag. För övrigt borde de EU-relaterade evenemangen i mindre utsträckning koncentreras till Bryssel, och de nationella helgdagarna borde få en europeisk dimension.

4. Kommitténs tidigare rekommendationer i denna fråga

4.1 Kommittén erinrar om sina tidigare rekommendationer till kommissionen i denna fråga, bland annat i bilagan till yttrandet från oktober 2005 om "En period för eftertanke: strukturen, ämnena och ramen för en utvärdering av debatten om Europeiska unionen" (CESE 1249/2005⁽⁴⁾), i yttrandet från december 2005 om "Under och efter perioden av eftertanke: Plan D som i demokrati, dialog och debatt" (CESE 1499/2005⁽⁵⁾), i yttrandet från juli 2006 om "Vitbok om EU:s kommunikationspolitik" (CESE 972/2006⁽⁶⁾) samt i yttrandet antaget i april 2008 om "Samarbete för kommunikation om Europa" (CESE 774/2008).

Bryssel den 10 juli 2008.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁴⁾ EUT C 28, 3.2.2006, s. 42–46.

⁽⁵⁾ EUT C 65, 17.3.2006, s. 92–93.

⁽⁶⁾ EUT C 309, 16.12.2006, s. 115–119.